

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 4294/2023

Il-Pulizja

Vs

Etienne Ciantar

Illum 13 ta' Frar 2025.

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Etienne Ciantar** detenur tal-karta tal-identita Maltija **577482M**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fix-xhur ta' Mejju u Gunju tas-sena 2023 gewwa l-gzejjer Maltin;

1. Naqas li jagħti lil Christina Caruana u/jew lil uliedu s-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata f'kuntratt bhala manteniment għaliha u/jew uliedha u dana fi zmien hmistax (15)-il jum minn dak il-jum li fi, skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt kellha tithallas dik is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali ta' nhar is-6 ta' Mejju,2024, wara li sernghet il-provi u wara li rat l-artikoli 7(2), 12 u 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ghaddiet in gudikat lill-appellant u sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontrih u kkundannatu għal piena ta' gimgha detenzjoni.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Etienne Ciantar, preżentat fir-registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar it-23 ta' Mejju 2024, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex jogħġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Tikkonferma s-sentenza tal-Ewwel Onorabbli Qorti in kwantu sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu, tikkalibra l-piena kominata għal wahda iktar ekwa u gusta ghall-kaz odjern.

L-aggravji huma ċari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

A. Dwar il-Piena Kominata

A.1. Il-Mezzi Finanzjarji tal-Appellant

Fl-ewwel lok u ghall-evitar ta' kwalsiasi malintiz, l-appellant huwa konxju mill-fatt li fuq skorta ta' gurisprudenza kopjuža in materja, ubdil fil-mezzi finanzjarji ta' min huwa obbligat ihallas il-manteniment ma tiggustifikax in-nuqqas tieghu li jawnora tali obbligu. Di fatti, bl-ebda mod l-appellant ma qiegħed iqajjem id-difiza ta' ad impossibilita nemo tentetur iż-żejjur biss igib a konjuzzjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti numru ta' fatturi li fl-umli fehma tiegħu għandhom jimmilitaw favur il-kominar ta' piena iktar miti.

In primis, l-appellant jagħmel accenn għal dak ritenut mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. John Debono**' deciza nhar is-27 ta' April 2012, fejn ingħad illi:

"il-fatt li persuna tisfa bla xogħol ma jisku żahiekk mill-obbligu tagħha li rwettaq id-digiret tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili... Ir-rimedju li għandu u li kellew jidher kien li jadixxi tempestivament u fi żmien utli lill-Qorti Civili kompetenti biex din, wara li tichu konjizzjoni tal-provi, tipprovdi billi se mai timmodifika l-ordni tal-manteniment." [sottolinejar tal-appellant)

L-appellant ma hux qed jikkontesta' li l-pagament mertu tal-imputazzjoni de quo ma sarx. Xejn affattu. Jingħad pero' li fiz-zmien li huwa ntrabat, tramite d-digriet tal-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) li jħallas ir-retta alimentari de quo, il-qaghda finanzjarja tal-appellant ma baqghetx iżjed sostenibbli.

F'dan l-isfond, l-appellant jagħmel referenza wkoll għal dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Publius Said** fejn ġie ritenut illi:

"L-iskop tal-legislatur meta introduċa din il-kontravvenzjoni fil-Kodici Kriminali fl-1983 kien li ssir pressjoni fuq id-debituri rikalcitranti sabiex jonoraw l-obbligi tagħhom u mhux biss biex timpunixxi l-ksur tal-ordnijiet, digrieti, jew sentenzi tal-Qorti, ordnijiet illi għandhom dejjem jigu osservati skrupolozament, jew il-ksur ta' stipulazzjonijiet kontrattwali bejn il-konjugi."

Jekk ghall-grazzja tal-argument u ghall-grazzja tal-argoment biss dina l-Onorabbi Qorti jghogobha tikkonferma is-sentenza appellata fl-intier tagħha u kwindi l-appellant jispicca inkarċerat, tkun il-partē-civile stess li tigi pprivata milli tirċievi l-

manteniment u għalhekk l-iskop originali ta' din id-disposizzjoni legali certament ma jkunx qiegħed jintlahaq.

Di piu, fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Anthony Azzopardi**, deċiża nhar is- 26 ta' Settembru 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali' gie ritenut li in vista ta' dak deċiż fis-sentenza **Il-Pulizija v. Publius Said**, il-Qorti rriformat is-sentenza appellata, rrevokata in kwantu kkundannat lill-appellant għal xahar prigunerija u minflok kkundannatu ghall-hlas ta' ammenda fl-ammont ta' €58.23, liema somma tigi kkonvertita fhamest (5) ijiem detenzjoni jekk ma tithallasx minnufih.

Fl-ahħar nett, għandha wkoll ssir referenza għas-sentenza **Il-Pulizija v. Jonathan Attard** datata 26 ta' Mejju 2016, fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali' iddecidiet illi:

"... ghalkemm l-ewwel Qorti gustament ġħaddiet sabiex tinfliggi piena karcerarja, madanakollu minhabba li l-appellant qiegħed thallas dak dovut minnu huwa bil-wisq evidenti illi jekk l-appellant jiġi inkarcerat u għalhekk mingħajr introjtu, l-parti leżza ser tigi ipprivata milli tirċievi 1-manteniment lilha dovut u għalhekk is-sanzjonijiet tal- ligi ma tkunux qed jilhqu l-effett mixtieq. Għalhekk indubbjament f'dan il-każ hemm lok għal temperament fil-pienā."

Għalhekk, fid-dawl tal-premess kollu, l-appellant jemmen bis-shih li piena karcerja ma hix wahda idoneja fic-cirkostanzi stante li b'dan il-mod il-qagħda finanzjarja tieghu ser tkompli taggrava ruhha bil-konsegwenza li l-parti-civile ser iddum izjed ma tithallas.

A.2. Ir-Reat Kontinwat

L-appellant, kontestwalment ma' dan l-umli rikors ta' appell, qiegħed jippreżenta wkoll tliet (3) rikorsi ta' appell ohra li kollha kemm huma jikkoncernaw il-ksur tal-istess kontravvenzjoni ossia dik kontemplata fl-artikoli 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta b'dana illi l-uniku differenza hija d-data meta l-appellant kkommetta tali kontravvenzjoni.

Di fatti, filwaqt li l-appell odjern limitatament jikkonċerna xahar specifiku tas-sena 2023, il-bqija tal-kawżi li lkoll kemm huma gew decizi mill-Ewwel Onorabbi Qorti fl-istess jum kontestwalment ma' din il-kawża, rispettivament jikkonċernaw ksur tal-artikolu 338(z) għal xi xhur differenti.

Minkejja li tali reati jikkonċernaw il-ksur tal-istess disposizzjoni tal-ligi f'diversi xhur differenti, il-Prosekuzzjoni iddeċidiet li tistitwixxi erba' (4) kawżi separati fil-konfront tal-appellant u dana minflok sempliciment inkorporat l-infrazzjonijiet kollha fkawża wahda u dana bil-konsegwenza li pprekludietu mill-benefiċċju tal- artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li testwalment jistipula:

"18. Meta d-diversi atti magħmulin mill-hati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess disposizzjoni tal-liġi, u jkunu gew magħmula b'rīżoluzzjoni wahda, dawn l-atti jitqiesu bhala reat wieħed, imsejjah reat kontinwat, iżda l-piena tista' tizdied minn grad sa żewġ gradi."

Fid-dawl tas-su espost, l-appellant jagħmel referenza għal dak deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali' nhar it-3 ta' Novembru 1995 fil-kawza fl-ismijtet **'Il-Pulizija v. Joseph Galea'** fejn il-Qorti rriteniet illi:

"...jekk il-Prosekuzzjoni ma tkunx ikkонтemplat id-diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat u gabithom kollha fl-istess kawża bhala reat

kontinwat, il-Qorti necessarjament trid tagħti sentenza separata f'kull każ ossia għal kull infrazzjoni jew ghall-infrazzjonijiet migħuba f'dik il-kawża. Jista' jagħti l-kaz li l-prosekuzzjoni jkollha d dubbji tagħha jekk hemmx ir "risoluzzjoni wahda" kkontemplata fl-artikolu 18. Jista' jagħti l-każ ukoll li l-prosekuzzjoni f'dan il-kaz, il-Pulizija Eżekuttiva, tkun agixxiet tempestivament u mal-ewwel infrazzjoni ressget lil dak li jkun; f'dan il-każ wieħed ma jistax jippretendi li l-Pulizija għandha tqgħod tistenna biex tara jekk il-persuna li tkun ma tikkommettix reat ichor in forza tar-risoluzzjoni wahda li tkun precedentement iffurmat biex b'hekk fl-ahhar tressqu akkuzat bl-infrazzjonijiet kollha bhala reat kontinwat. Mill-banda l-ohra l-Pulizija m'ghandhiex tispezzetta d-diversi atti fdiversi kawži." (sottolinear tal-appellant).

Għalkemm l-appellant jifhem u japprezza li dina l-Onorabbi Qorti qua Qorti tal-Appell ma għandhiex is-setgħa li tordna li l-erba' (4) proċessi u/jew sentenzi ġia mogħtija jiġi inkorporati fi process jew fsentenza wahda, madanakollu, fuq skorta ta' tagħlim gurisprudenzjali in materja, fcirkostanzi fejn il-gudikant jidħi lu li diversi infrazzjonijiet f'kawži separate kellhom jiġi maqgħuda mill-Prosekuzzjoni u konsegwentament trattati bhala reat kontinwat f'kawza unika, il-Qorti għandha tiehu dan in konsiderazzjoni ai fini ta' kalibrar tal-pienā.

Di fatti, fis-sentenza supra citata, ossia dik fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Joseph Galea**', il-Qorti tal-Appell Kriminali sahhqet illi:

"L-uniku rimedju li tipprospetta l-ligi hu li jekk il-Qorti (li tista' tkun anke l-Qorti ta' Prim' Istanza) tara li d-diversi infrazzjonijiet fkawži separati kellhom jiġi ttrattati bhala reat kontinwat fkawža wahda, il-Qorti għandha timmodera u tadegwa l-pienā ghac-cirkostanzi."

F'dan l-isfond, l-appellant ma jistax ma jagħmilx ukoll referenza għas-sentenza deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Lulju 2009 fl-ismijiet '**IL Pulizija v. Carmelo Innorcia**', fejn il-Qorti, rinfacċjata b'sitwazzjoni simili, wara li rat li kien iktar xieraq li kieku l-appellant f'dawk il-proċeduri tressaq f'kawża wahda fuq reati li huwa kkommetta fuq medda ta' xahrejn, ddeċidiet bil-mod segwenti:

"Fil-każ odjern din il-Qorti hi tal-fehma li kien ikun appellate li l-appellant jitressaq Pkawża wahda fuq ir-reati ta' Settembru kif ukoll dawk ta' Ottubru u għalhekk huwa ġust li jkun hemm fit moderazzjoni fil-piena..

Tiddeċiedi billi tilqa' l-appell, tirriforma s-sentenza ppellate, tirrevokaha in kwantu kkundannat lill-appellant għal prigunerija għal perijodu ta' erba' snin u minflok tikkundannah għal prigunerija għal perijodu ta' tliet snin u tliet xħur u tikkonferma fil-bqija." [sottolinejar tal-appellant].

Kwindi, stante li dan l-appell flimkien mat-tlicta (3) l-ohra li ser jigu ntavolati mieghu jikkonċernaw ksur tal-istess kontravvenzjoni fuq medda xħur differenti, kif ukoll fid-dawl tal-fatt li l-appellant gie arbitrarjament prekluż mill-Prosekuzzjoni milli jibbenefika minn dak dispost fl-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, hija l-umli fehma tiegħu li l-piena fuqu nflitta għandha tiġi varjata sabiex tirrifletti ċ-ċirkostanzi li jsawwru l-każ odjern.

Semghet il-partijiet jittrattaw waqt is-seduta tas-16 ta' Jannar 2025.

Ikkunsidrat:

Illi l-appellant jillanja s-sentenza appellata b'diversi aggravji nkluz li l-piena erogata mill-ewwel Qorti hija wahda eccessiva u jressaq diversi ragunijiet ghala kellha tinghata piena aktar miti;

Illi tajjeb li jkun osservat *in primis* illi l-ewwel Qorti kkominat piena li hija fil-parametri għar-reat li dwaru l-imputat instab hati u kif kostantement deciz minn din il-Qorti, ma huwiex normali li tkun disturbata d-diskrezzjoni ezercitata mill-ewwel Qorti fil-kominazzjoni tal-piena sakemm ma jkun hemm xejn x'juri li din kellha tkun anqas jew aktar minn dik erogata. Irid jingħad, izda, illi f'kawzi ta' mertu konsimili, l-ghan tal-legislatur ikun milhuq meta l-imputat jotttempera ruhu mal-ordni tal-Qorti jew mal-obbligu kontrattwali tieghu li jħallas dak il-manteniment li hu intiz ghall-ghixien tal-ulied jew tal-parti civile. U f'dan ir-rigward ta' spiss issir eccezzjoni u hekk ser isir f'dawn.

Illi fil-proceduri li nstemghu quddiem din l-Onorabbli Qorti u appuntu nhar is-16 ta' Jannar 2025 l-partie civile u cioe' Christina Ciantar iddiķjarat li irceviet l-flus dovuti lilha bhala manteniment in konnessjonui ma' din il-kawza u m'ghandhiex aktar pretensjoni fil-konfront tal-appellant fir-rigward din il-kawza.

Hija ħaża tajba li ntlahaq arrangament bejn il-partijiet dwar il-manteniment li kien dovut u fiċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ kif żviluppaw din il-Qorti tara li piena ta' detenżjonima tiswa xejn lil ħadd, la lis-soċjeta' li sentenza restrittiva tal-liberta' għaliha dejjem okkażżjoni ta' swied il-qalb, la lill-amministrazzjoni tal-ġustizzja, li ma għandha xejn x'tigwadanja iżjed darba li l-ordni tal-Qorti giet issa esegwita, la jista' jkollha xi effett riformatur in kwantu li s-sitwazzjoni ta' bejn l-appellant u martu giet riżolta f'din il-kawza u certament anqas ma hi indikata bhala mezz ta' deterrent generali peress li tali piena tista' sservi biss sabiex iġgarraf mill-ġdid l-ftehim milquh bejn il-partijiet.

B'dana kollu, l-Qorti ma hix bi ħsiebha tinkoragi xxi l-ġħemil tal-appellant billi min ikun fil-pożizzjoni tiegħu jaħseb li jkun jista' jinjora l-ordni tal-Qorti u jonqos mill-obbligi tiegħu tal-ħlas ta' manteniment bl-isperanza li eventwalment il-vertenzi bejnu

u martu jiġu riżolti bonarjamentwaqt li fil-frattemp martu u uliedu jibqgħu bla ġħlas ta' manteniment.

Għalhekk, filwaqt li din il -Qorti ser thassar il-pienā ta' detenzjoni imposta mill-ewwel Qorti sejra timponi piena pekunjarja bħala waħda l-aktar indikata għaċ-ċirkostanzi waqt li tieħu kont ukoll tal-fatt li kull nuqqas ta' pagament ta' rata ta' manteniment jikkostitwixxi reat separate u fil-każ odjern jirriżulta li kien hemm mhux anqas minn zewg nuqqasjiet ta' pagament.

Issa minkejja li mill-fedina penali tieghu l-appellant ma jistghax jitqies li huwa a *first time offender*, dik il- parti tas-sentenza erogabbli l-pienā timmerita li tkun varjata u dan b'eccezzjoni ghall-principju mghoddi in rassenja li din il-Qorti ma tbiddilx il-pienā imposta mill-ewwel Qorti jekk taqa' fil-parametri tal-ligi .

Għall-motivi premessi l-Qorti tilqa' l-appell tal-appellant Etienne Ciantar billi thassar is-sentenza appellata fejn kkundannat lill-istess appellant gimghatejn detenzjoni u minflok tikkundannah għall-ħlas ta'ammenda komplexiva fl-ammont ta' mitt euro (€100) u tikkonfermha fil-bqija.

l-Qorti tordna lill appellant Etienne Ciantar jħallas l-ammenda imposta fuqu b'din is-sentenza ratealment bir-rata ta' hamsa u ghoxrin euro (€25) fix-xahar, bl-ewwel rata pagabbli llum, b'dan li fin-nuqqas ta' pagament anki ta' rata mensili waħda l-ammont kollu li jkun għadu dovut isir pagabbli minnufih.

Dr Consuelo Scerri Herrera

Imħallef

Maria Grech

Deputat Registratur